

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) เพื่อศึกษาปัจจัยด้านบุคคล ได้แก่ ระยะเวลาการปฏิบัติงาน ภูมิสำเนา รายได้ของพยาบาลวิชาชีพ ภาระครอบครัว และภาวะสุขภาพ ปัจจัยด้านองค์การ ได้แก่ ด้านคุณลักษณะขององค์การ ด้านลักษณะงานและการทำงาน ด้านความก้าวหน้าในอาชีพ ด้านการให้รางวัล ด้านสัมพันธภาพของผู้ปฏิบัติงานภายในองค์การ ที่มีผลต่อการคงอยู่ในงานของพยาบาลวิชาชีพ และศึกษาตัวแปรด้านบุคคลและด้านองค์การที่ร่วมทำนายการคงอยู่ในงานของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลศูนย์ เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดกระทรวงสาธารณสุข โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรในการวิจัย คือ พยาบาลวิชาชีพ ประกอบด้วย ข้าราชการ พนักงานของรัฐ และพยาบาลอัตราจ้าง ที่ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและผดุงครรภ์ชั้น 1 ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลศูนย์ เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 จำนวนพยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลศูนย์ เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

โรงพยาบาลศูนย์	ประชากร (คน)
1. โรงพยาบาลสรรพสิทธิประสงค์	821
2. โรงพยาบาลขอนแก่น	608
3. โรงพยาบาลอุดรธานี	631
4. โรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา	931
5. โรงพยาบาลบุรีรัมย์	520
6. โรงพยาบาลสุรินทร์	552
รวม	4,053

ตารางที่ 3.2 จำนวนพยาบาลวิชาชีพ จำแนกตามตำแหน่ง โรงพยาบาลศูนย์
เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ข้อมูลปี พ.ศ. 2552)

โรงพยาบาลศูนย์	ประชากร (คน)	ผู้บริหาร (คน)	ระดับปฏิบัติการ (ข้าราชการ)	ระดับปฏิบัติการ (ลูกจ้าง)
1. โรงพยาบาลสรรพสิทธิประสงค์	821	135	410	276
2. โรงพยาบาลขอนแก่น	608	125	359	124
3. โรงพยาบาลอุดรธานี	631	130	433	68
4. โรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา	931	133	679	119
รวม	2,991	523	1,881	587

1.2 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ พยาบาลวิชาชีพระดับผู้บริหารและระดับปฏิบัติการ ซึ่งเป็นข้าราชการ พนักงานของรัฐ และพยาบาลอัตราจ้าง ที่มีประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่ 1 ปีขึ้นไป ปฏิบัติงานแผนกผู้ป่วย โรงพยาบาลศูนย์ เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งได้จากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Proportional Stratified Random Sampling) โดยมีขั้นตอนดังนี้

1.2.1 จำแนกโรงพยาบาลศูนย์ เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดกระทรวงสาธารณสุข แบ่งออกเป็น 4 เขต รวม 6 แห่ง ดังตารางที่ 3.3

1.2.2 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรการคำนวณ เมื่อต้องการประมาณค่าเฉลี่ยประชากร กำหนดค่าความเชื่อมั่นที่ 95% และประมาณความคลาดเคลื่อน 5% เมื่อไม่ทราบค่าประชากร หรือมีประชากรจำนวนมาก (วิลเลียม กุสทวิทซ์ 2549: 47) โดยใช้สูตร ดังนี้

$$n_0 = \frac{Z^2 \cdot CV^2}{r^2} \quad ; \quad CV = \frac{SD}{\bar{x}}$$

N = ขนาดประชากรมีจำนวนมาก

n_0 = ขนาดกลุ่มตัวอย่าง

$Z_{\alpha/2}$ = คะแนนมาตรฐาน = 1.96

r = ค่าความคลาดเคลื่อนจากค่าจริงคิดเป็นเปอร์เซ็นต์ = 5%

CV = สัมประสิทธิ์ความแปรปรวน (ค่า CV เท่ากับ 0.5 ไม่ทราบค่า SD และค่า \bar{x})

$$SD = \text{ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน} \quad \bar{x} = \text{ค่าเฉลี่ย}$$

$$\text{แทนค่าในสูตร } n_0 = \frac{1.96^2 \times 0.5^2}{0.05^2} = 384.16 \quad \text{ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง } 385 \text{ คน}$$

1.2.3 เลือกโรงพยาบาลศูนย์ในแต่ละเขต โดยกำหนดเกณฑ์การเลือกโรงพยาบาลศูนย์ เขตละ 1 โรงพยาบาล เขตใดมีมากกว่า 1 โรงพยาบาล เลือกโรงพยาบาลศูนย์ที่มีจำนวนเตียงมากที่สุด ได้จำนวนโรงพยาบาลที่เป็นสถานที่ศึกษาวิจัยทั้งหมด 4 แห่ง ดังตารางที่ 3.3

ตารางที่ 3.3 จำนวนโรงพยาบาลศูนย์ สถานที่ศึกษาวิจัย เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

โรงพยาบาลศูนย์	เขตตรวจราชการ กระทรวงสาธารณสุข	โรงพยาบาลศูนย์ สถานที่ศึกษาวิจัย
1. โรงพยาบาลอุดรธานี	เขต 10	1. โรงพยาบาลอุดรธานี
2. โรงพยาบาลขอนแก่น	เขต 12	2. โรงพยาบาลขอนแก่น
3. โรงพยาบาลสรรพสิทธิประสงค์	เขต 13	3. โรงพยาบาลสรรพสิทธิประสงค์
4. โรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา	เขต 14	4. โรงพยาบาลมหาราช
5. โรงพยาบาลบุรีรัมย์		นครราชสีมา
6. โรงพยาบาลสุรินทร์		(มีจำนวนเตียงมากที่สุด)
รวม 6 โรงพยาบาล	4 เขต	4 แห่ง

1.2.4 กำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างพยาบาลวิชาชีพ ในแต่ละโรงพยาบาลทั้ง 4 แห่ง โดยเทียบสัดส่วนของประชากรแต่ละโรงพยาบาล ดังนี้

$$\text{ขนาดกลุ่มตัวอย่าง แต่ละแห่ง} = \frac{\text{ขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด} \times \text{จำนวนพยาบาลวิชาชีพของแต่ละ ร.พ.}}{\text{จำนวนประชากรทั้ง 4 โรงพยาบาล}}$$

1.2.5 กำหนดจำนวนพยาบาลวิชาชีพกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามตำแหน่ง โดยเทียบสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างแต่ละโรงพยาบาล ดังนี้

$$\text{ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตำแหน่ง} = \frac{\text{ขนาดกลุ่มตัวอย่างแต่ละ ร.พ.} \times \text{จำนวนพยาบาลวิชาชีพ}}{\text{จำนวนประชากรของแต่ละโรงพยาบาล}}$$

ตารางที่ 3.4 จำนวนพยาบาลวิชาชีพกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามตำแหน่ง (ข้อมูลปี พ.ศ. 2552)

โรงพยาบาลศูนย์	กลุ่ม ตัวอย่าง	ผู้บริหาร	ปฏิบัติการ (ข้าราชการ)	ปฏิบัติการ (ลูกจ้าง)	ฉบับ สมบูรณ์
1.โรงพยาบาลสรรพสิทธิประสงค์	105	17	53	35	104
2.โรงพยาบาลขอนแก่น	78	16	46	16	75
3.โรงพยาบาลอุดรธานี	81	17	55	9	79
4.โรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา	121	17	88	16	118
รวม	385	67	242	76	376

1.2.6 สุ่มรายชื่อของพยาบาลวิชาชีพโดยสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling)

ตามคุณสมบัติที่กำหนด ได้กลุ่มตัวอย่างพยาบาลวิชาชีพ ครบตามจำนวนที่ต้องการ ดังตารางที่ 3.4

2. การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้พิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่างโดยดำเนินการ ดังต่อไปนี้

2.1 ผู้วิจัยขอหนังสือเอกสารรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

2.2 ส่งหนังสือขอเสนอโครงการวิจัยด้านสังคมศาสตร์/มานุษยวิทยา เพื่อขอรับการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ ไปยังผู้อำนวยการ โรงพยาบาลศูนย์กลุ่มตัวอย่าง และประธานคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์โรงพยาบาลศูนย์กลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 แห่ง

2.3 ผู้วิจัยส่งหนังสือแสดงความยินยอมในการให้ข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างไปพร้อมแบบสอบถาม เพื่อชี้แจงข้อมูลในการทำวิจัยครั้งนี้ ดังนี้

2.3.1 **ชี้แจงวัตถุประสงค์และประโยชน์ของการวิจัย** ให้กลุ่มตัวอย่างรับทราบโดยแสดงคำชี้แจงในแบบสอบถามทุกฉบับดังเอกสารแนบ และมีเอกสารลงนามยินยอมของผู้ให้ข้อมูลด้วย

2.3.2 **คำเนิการเก็บข้อมูล** เฉพาะกลุ่มตัวอย่างที่ยินยอมเข้าร่วมโครงการ กลุ่มตัวอย่างมีสิทธิที่จะหยุดหรือปฏิเสธการเข้าร่วมโครงการวิจัยได้ตลอดเวลา โดยการปฏิเสธนี้ไม่มีผลใด ๆ ต่อกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น

2.3.3 **ผู้วิจัยให้ผู้ที่มีส่วนร่วมในการวิจัยส่งแบบสอบถาม** และหนังสือยินยอมเข้าร่วมการวิจัยคืนกลับตามซองที่ผู้วิจัยเตรียมไว้ให้ โดยแบบสอบถามให้ใช้ของสีน้ำตาล ส่วนหนังสือยินยอมเข้าร่วมการวิจัยเมื่อลงนามเรียบร้อยแล้ว ให้ใช้ของจดหมายแยกจากแบบสอบถาม เพื่อป้องกันการล่วงละเมิดความลับและความเป็นส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม และสามารถแสดงความคิดเห็นในการตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง

2.3.4 **ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลที่ไ้จากการตอบแบบสอบถามไว้เป็นความลับ** และอยู่ในที่ปลอดภัย ไม่มีการอ้างอิงถึงตัวผู้ตอบ บุคคลและโรงพยาบาลที่สังกัด ไม่ว่ากรณีใด ๆ ทั้งสิ้น เมื่อสิ้นสุดการทำวิจัยและรวมเป็นรูปเล่มแล้ว จะทำลายแบบสอบถามทั้งหมด และเสนอผลการวิจัยเป็นภาพรวมเท่านั้น

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 **เครื่องมือการวิจัยเป็นแบบสอบถาม** จำนวน 1 ชุด ประกอบด้วย 4 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบด้วย อายุ เพศ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา เป็นแบบเลือกตอบและแบบเติมคำ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามปัจจัยด้านบุคคล ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นจากการศึกษาเอกสาร ทฤษฎี การทบทวนแนวคิดการคงอยู่ในองค์กรของนักวิชาการต่าง ๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของงานวิจัยที่ต้องการศึกษา ได้แก่ ระยะเวลาการปฏิบัติงาน รายได้ของพยาบาลวิชาชีพ ภูมิลำเนา ภาระครอบครัว และภาวะสุขภาพ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเติมคำหรือเลือกตอบ และเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า Rating scale 5 ระดับ โดยมีเกณฑ์การกำหนดคะแนนในแต่ละระดับ 1-5 จากระดับน้อยที่สุด - มากที่สุด

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามปัจจัยด้านองค์กร ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นจากแนวคิดของ มาทิส และแจ๊คสัน (Mathis and Jackson 2006) ประกอบด้วย ปัจจัยด้านองค์กร 5 ด้าน ได้แก่ คุณลักษณะขององค์กร ลักษณะงานและการทำงาน ความก้าวหน้าในอาชีพ การให้รางวัล และสัมพันธภาพของผู้ปฏิบัติงาน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า Rating scale 5 ระดับ โดยมีเกณฑ์การกำหนดคะแนนในแต่ละระดับ 1-5 จากระดับน้อยที่สุด - มากที่สุด ดังต่อไปนี้

เห็นด้วยกับข้อความนั้นมากที่สุด	ให้ 5 คะแนน
เห็นด้วยกับข้อความนั้นมาก	ให้ 4 คะแนน
เห็นด้วยกับข้อความนั้นปานกลาง	ให้ 3 คะแนน
เห็นด้วยกับข้อความนั้นน้อย	ให้ 2 คะแนน
เห็นด้วยกับข้อความนั้นน้อยที่สุด	ให้ 1 คะแนน

การแปลผล

การแปลคะแนนจากแบบสอบถาม ปัจจัยด้านองค์การ โดยใช้ค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{x}) แบ่งเป็น 5 ระดับ โดยแปลความหมายของคะแนน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด 2549)

คะแนนเฉลี่ย	ความหมาย
4.51-5.00	เห็นด้วยกับข้อความนั้นที่ทำให้เกิดการคงอยู่ระดับมากที่สุด
3.51-4.50	เห็นด้วยกับข้อความนั้นที่ทำให้เกิดการคงอยู่ระดับมาก
2.51-3.50	เห็นด้วยกับข้อความนั้นที่ทำให้เกิดการคงอยู่ระดับปานกลาง
1.51-2.50	เห็นด้วยกับข้อความนั้นที่ทำให้เกิดการคงอยู่ระดับน้อย
1.00-1.50	เห็นด้วยกับข้อความนั้นที่ทำให้เกิดการคงอยู่ระดับน้อยที่สุด

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามการคงอยู่ในงานของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลศูนย์ สังกัดกระทรวงสาธารณสุข รวมทั้งข้อเสนอแนะ/ข้อคิดเห็นอื่น ๆ โดยประยุกต์จากเครื่องมือวัดการคงอยู่ในงานของพยาบาลของ โควิน (Cowin 2002) นำมาสร้างเป็นแบบสอบถามวัดการคงอยู่ในงานของพยาบาลวิชาชีพ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า Rating scale ผู้ตอบเลือกตอบ ใช่ หรือ ไม่ใช่

การแปลผล

- ข้อคำถามที่มีความหมายการคงอยู่ในงาน

ผู้ตอบเลือกตอบ ใช่ ให้คะแนน 1 หมายถึง คงอยู่ในงาน

ผู้ตอบเลือกตอบ ไม่ใช่ ให้คะแนน 0 หมายถึง ไม่คงอยู่ในงาน

3.2 การสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยผู้วิจัยเป็นผู้พัฒนาขึ้นเองมีวิธีการ ดังต่อไปนี้

3.2.1 ศึกษาและวิเคราะห์บริบท โรงพยาบาลศูนย์ เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

3.2.2 ศึกษาค้นคว้าจากหนังสือ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับปัจจัยด้านบุคคล ปัจจัยด้านองค์การที่มีผลต่อการคงอยู่ในงาน และแนวคิดของ มาทิสและแจ๊คสัน (Mathis and Jackson 2006) และการวัดการคงอยู่ในงานจากแบบสอบถามของ โควิน (Cowin 2002)

3.2.3 สร้างเครื่องมือวิจัยให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยใช้แบบสอบถามซึ่งประกอบด้วย 4 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่ 2 คือ แบบสอบถามปัจจัยด้านบุคคล ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นจากการศึกษาเอกสาร ทฤษฎี การทบทวนแนวคิดการคงอยู่ในองค์การของนักวิชาการต่าง ๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ส่วนที่ 3 ปัจจัยด้านองค์การ ซึ่งผู้วิจัยพัฒนาขึ้นเองโดยประยุกต์มาจากแนวคิดของ มาทิสและแจ๊คสัน (Mathis and Jackson 2006) ส่วนที่ 4 คือ แบบสอบถามการคงอยู่ในงานของ พยาบาลวิชาชีพ ซึ่งผู้วิจัยพัฒนาขึ้นเองโดยประยุกต์จากเครื่องมือวัดการคงอยู่ในงานของพยาบาลของ โควิน (Cowin 2002)

3.2.4 ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ โดยการหาค่าความตรงตามเนื้อหา และการหาค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม

3.3 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

การวิจัยครั้งนี้ ตรวจสอบหาความตรงตามเนื้อหา และความเชื่อมั่นของเครื่องมือ มีขั้นตอนดังนี้

3.2.1 การหาค่าความตรงตามเนื้อหา (Content validity) นำแบบสอบถามปัจจัยที่ผลต่อการคงอยู่ในงานของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลศูนย์ เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย ปัจจัยด้านบุคคล ปัจจัยด้านองค์การ และการคงอยู่ในงานของพยาบาลวิชาชีพ ให้ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษาและการบริหารการพยาบาล จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา ความครอบคลุมของเนื้อหา ความชัดเจน ความเหมาะสมของข้อคำถาม และความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ การให้ค่าคะแนนความตรงตามเนื้อหาของผู้ทรงคุณวุฒิในแต่ละข้อของแบบสอบถาม โดยผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับคำนิยาม โดยใช้เกณฑ์การตัดสินคุณภาพเครื่องมือดัชนีความตรงตามเนื้อหา (Content validity index, CVI) ที่ยอมรับได้ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.75 ขึ้นไป (Waltz et al. 1991) โดยกำหนดระดับการแสดงความคิดเห็น

เป็น 4 ระดับ แต่ละระดับมีความหมาย ดังนี้

1	หมายถึง	คำถามไม่สอดคล้องกับคำนิยามเลย
2	หมายถึง	คำถามจำเป็นต้องได้รับการพิจารณาทบทวนและปรับปรุงอย่างมาก
จึงจะ มีความสอดคล้องกับคำนิยาม
3	หมายถึง	คำถามจำเป็นต้องได้รับการพิจารณาทบทวนและปรับปรุงเล็กน้อย
จึงจะ มีความสอดคล้องกับคำนิยาม
4	หมายถึง	คำถามมีความสอดคล้องกับนิยาม

$$CVI = \frac{\text{จำนวนข้อคำถามที่ผู้เชี่ยวชาญทุกคนให้ความคิดเห็นในระดับ 3 และ 4}}{\text{จำนวนข้อคำถามทั้งหมด}}$$

ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับคำนิยาม พบว่าแบบสอบถามปัจจัยด้านบุคคล ปัจจัยด้านองค์กร และการคงอยู่ในงาน มีค่าความตรงตามเนื้อหาของข้อคำถามเท่ากับ 0.89 หลังจากนั้นผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามมาปรับปรุงร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบและแบบเติมคำ จำนวน 6 ข้อ

เปลี่ยนข้อคำถาม จำนวน 2 ข้อ

เพิ่มข้อคำถาม จำนวน 1 ข้อ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามปัจจัยด้านบุคคล ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเติมคำและเลือกตอบ จำนวน 7 ข้อ

เปลี่ยนข้อคำถามให้สอดคล้องกับการใช้สถิติในการวิจัย จำนวน 3 ข้อ

ปรับสำนวนภาษา จำนวน 6 ข้อ

เพิ่มข้อคำถาม จำนวน 6 ข้อ

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามปัจจัยด้านองค์กร ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า Rating scale 5 ระดับ จำนวน 36 ข้อ ประกอบด้วย

- ปัจจัยด้านคุณลักษณะขององค์กร จำนวน 10 ข้อ

ปรับปรุงสำนวนภาษา จำนวน 9 ข้อ

เพิ่มข้อคำถาม จำนวน 5 ข้อ

- ปัจจัยด้านลักษณะงานและการทำงาน จำนวน 8 ข้อ

ปรับปรุงสำนวนภาษา จำนวน 8 ข้อ

เพิ่มข้อคำถาม จำนวน 2 ข้อ

3. ปัจจัยด้านความก้าวหน้าในอาชีพ จำนวน 7 ข้อ

ปรับปรุงจำนวนภาษา	จำนวน 7 ข้อ
เพิ่มข้อคำถาม	จำนวน 1 ข้อ
4. ปัจจัยด้านการให้รางวัล จำนวน 8 ข้อ

ปรับปรุงจำนวนภาษา	จำนวน 8 ข้อ
เพิ่มข้อคำถาม	จำนวน 1 ข้อ
5. ปัจจัยด้านสัมพันธภาพของผู้ปฏิบัติงานภายในองค์กร จำนวน 3 ข้อ

ปรับปรุงจำนวนภาษา	จำนวน 3 ข้อ
-------------------	-------------

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามการคงอยู่ในงาน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตรา

ส่วนประเมินค่า Rating scale ผู้ตอบเลือกตอบ ใช่ หรือ ไม่ใช่ จำนวน 6 ข้อ

ตัดข้อคำถามที่มีความซ้ำซ้อนออก จำนวน 5 ข้อ

จากการปรับปรุงแบบสอบถาม มีจำนวนข้อคำถาม ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป จำนวน 5 ข้อ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามปัจจัยด้านบุคคล จำนวน 13 ข้อ

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามปัจจัยด้านองค์กร จำนวน 45 ข้อ

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามการคงอยู่ในงาน จำนวน 1 ข้อ

3.2.2 การหาความเที่ยง (Reliability) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามปัจจัยด้านองค์กร

เกี่ยวกับการคงอยู่ในงาน และแบบสอบถามการคงอยู่ในงานของพยาบาลวิชาชีพ ที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขและตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว ไปทดลองใช้กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งมีลักษณะคล้ายคลึงกับประชากรที่จะศึกษา จำนวน 30 คน ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับพยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลชัยภูมิ แบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมามีข้อมูลครบถ้วน 28 ฉบับ และนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงในแต่ละด้านและโดยรวมโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อิธฟาครอนบราค (Cronbach's alpha coefficient) โดยใช้เกณฑ์ค่าความเที่ยงที่ยอมรับได้มีค่าไม่ต่ำกว่า 0.65 แต่ที่ดีควรมีค่าความเที่ยงสูงกว่า 0.75 ขึ้นไป (นิรันดร์ อิมามิ 2549: 4-58) เครื่องมือใหม่ที่เพิ่งพัฒนาขึ้น ควรมีค่าความเที่ยงสูงกว่า 0.70 ขึ้นไป (Burn and Grove 1997; Selby-Harrington et al. 1994 อ้างถึงใน บุญใจ ศรีสถิตย์นรากร 2547) จากการวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม ปัจจัยด้านบุคคลและปัจจัยด้านองค์กรทั้งฉบับ และการคงอยู่ในงาน ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.74 ส่วนปัจจัยด้านบุคคลและปัจจัยด้านองค์กร ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.71 และ 0.75 ตามลำดับ เมื่อวิเคราะห์ค่าความเที่ยงรายด้าน ด้านคุณลักษณะขององค์กร ด้านลักษณะงานและการทำงาน ด้านความก้าวหน้าในอาชีพ ด้านการให้รางวัล และด้านสัมพันธภาพ

ของผู้ปฏิบัติงาน มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.76, 0.75, 0.77, 0.79 และ 0.85 ตามลำดับ ซึ่งเป็นค่าที่อยู่ในเกณฑ์ที่กำหนด ดังนั้นผู้วิจัยจึงสามารถนำข้อคำถามชุดนี้ไปใช้ เก็บรวบรวมข้อมูลได้

3.2.3 การตรวจสอบคุณภาพรายข้อคำถาม ผู้วิจัยได้พิจารณาค่าสัมประสิทธิ์

สหสัมพันธ์ ระหว่างข้อคำถามกับคะแนนของทุกข้อคำถาม (Corrected item total correlation) ควรอยู่ระหว่าง + 0.3 ขึ้นไป จัดเป็นคำถามที่ยอมรับได้ว่าเป็นข้อคำถามที่ดี (Jacobson 1998 อ้างถึงใน บุญใจ ศรีสถิตยน์รากร 2547: 264) หลังจากนั้นผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไข และพิจารณาตัดข้อคำถาม เพื่อความสมบูรณ์มากขึ้นร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

1. ปัจจัยด้านบุคคล ข้อคำถามเดิม จำนวน 13 ข้อ
ตัดข้อคำถามที่มีความซ้ำซ้อนออก จำนวน 4 ข้อ
2. ปัจจัยด้านองค์กร ไม่มีการเปลี่ยนแปลง
3. แบบสอบถามการคงอยู่ในงาน ตัดข้อคำถามที่มีความซ้ำซ้อนออก 5 ข้อ
จากการปรับปรุงแบบสอบถาม มีจำนวนข้อคำถาม ดังนี้
ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป จำนวน 5 ข้อ
ส่วนที่ 2 แบบสอบถามปัจจัยด้านบุคคล จำนวน 9 ข้อ
ส่วนที่ 3 แบบสอบถามปัจจัยด้านองค์กร จำนวน 45 ข้อ
ส่วนที่ 4 แบบสอบถามการคงอยู่ในงาน จำนวน 1 ข้อ

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลศูนย์ เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ระหว่างเดือน มีนาคม ถึง สิงหาคม พ.ศ. 2553 โดยมีขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

- 4.1 ผู้วิจัยขอเอกสารรับรองและเอกสารแนะนำตัวผู้วิจัยจากประธานกรรมการประจำสาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ภายหลังได้รับหนังสือรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมใน มนุษย์สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์แล้ว
- 4.2 ส่งหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล ถึงผู้อำนวยการ โรงพยาบาลศูนย์กลุ่มตัวอย่างทุกแห่ง
- 4.3 เมื่อได้รับหนังสือรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์จากโรงพยาบาลศูนย์กลุ่มตัวอย่างและได้รับอนุญาตจากผู้อำนวยการ โรงพยาบาลให้เก็บข้อมูลแล้ว

ผู้วิจัยประสานงานกับกลุ่มการพยาบาลของโรงพยาบาลแต่ละแห่งด้วยตนเอง เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย และขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

4.4 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยขออนุญาตหัวหน้ากลุ่มการพยาบาลของโรงพยาบาลศูนย์กลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 แห่ง และกำหนดเวลารับแบบสอบถามคืนโดยมีผู้รับผิดชอบแต่ละแห่งเก็บรวบรวม และส่งแบบสอบถามมายังผู้วิจัยทางไปรษณีย์ ตามเวลาที่กำหนด

4.5 ติดตามโดยการประสานกับผู้รับผิดชอบแต่ละแห่งขอให้เก็บรวบรวม และส่งแบบสอบถามกลับคืนมายังผู้วิจัยอีกครั้งหนึ่งกรณีเกินกำหนด

4.6 นำแบบสอบถามที่ได้มาตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล และเลือกแบบสอบถามที่มีข้อมูลครบถ้วนมาวิเคราะห์ทางสถิติ ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามจำนวน 385 ชุด ได้รับตอบกลับคืนมา จำนวน 379 ชุด ผู้วิจัยทำการคัดเลือกฉบับสมบูรณ์ได้จำนวนทั้งหมด 376 ชุด คิดเป็นร้อยละ 97.6 ของจำนวนที่ส่งออกทั้งหมด

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากกลุ่มตัวอย่างมาวิเคราะห์ ตามระเบียบวิธีทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ดังรายละเอียดต่อไปนี้

5.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ปัจจัยด้านบุคคล และปัจจัยด้านองค์การ โดยใช้สถิติพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์เนื้อหาจากคำถามปลายเปิด

5.2 วิเคราะห์ข้อมูลการคงอยู่ในงาน โดยใช้สถิติพรรณนา ความถี่ ร้อยละ และวิเคราะห์เนื้อหาจากคำถามปลายเปิด

5.3 วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการคงอยู่ในงานจากปัจจัยด้านบุคคลและปัจจัยด้านองค์การ ได้แก่ ระยะเวลาการปฏิบัติงาน รายได้ของพยาบาลวิชาชีพ ภูมิฐานะ ภาวะครอบครัว ภาวะสุขภาพ และปัจจัยด้านองค์การ ได้แก่ 1) ด้านคุณลักษณะขององค์การ ประกอบด้วย วัฒนธรรมและค่านิยม การบริหารจัดการ และความมั่นคงในงาน 2) ด้านลักษณะงานและการทำงาน ประกอบด้วย การจัดสรรคนให้เหมาะสมกับงาน ความยืดหยุ่นของเวลาทำงาน และความสมดุลของชีวิตการทำงานและชีวิตส่วนตัว 3) ด้านความก้าวหน้าในอาชีพ ประกอบด้วย การพัฒนาการฝึกอบรม ระบบที่เลี้ยงให้คำปรึกษา และการวางแผนพัฒนาความก้าวหน้าในอาชีพ 4) ด้านการให้รางวัล ประกอบด้วย การแข่งขันเรื่องค่าตอบแทนและผลประโยชน์ ผลงานและค่าตอบแทน

และการให้การยอมรับ 5) ด้านสัมพันธภาพของผู้ปฏิบัติงาน โดยใช้สถิติการถดถอยโลจิสติก (multiple logistic regression analysis) และวิเคราะห์เนื้อหาจากคำถามปลายเปิด

5.4 สร้างสมการทำนายการคงอยู่ในงานจากปัจจัยด้านบุคคลและปัจจัยด้านองค์การ
ใช้วิธีเลือกตัวแปรเข้าออกทีละขั้น (stepwise regression) โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป
คำนวณหาค่าสถิติ โดยตัวแปรตามที่มีระดับการวัดอยู่ในระดับนามบัญญัติ (Nominal) กำหนดรหัส
ดังนี้ ใช่ = 1 ไม่ใช่ = 0